GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 41. Środa 19. Lutego 1851. Rok gazecie 40.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 15. lutego. Przedrukowane w I. na rok 1851 dnia 14. lutego r. b. wydanym zeszycie rządowego dziennika ustaw krajowych rozporządzenie ministeryum spraw wewnętrznych — tyczące się przeprowadzenia uwolnienia od ciężarów gruntowych w kraju koronnym Galicyi i Lodomeryi — oznaczono przez omyłkę datą z dnia 28go lipca 1850. To datum prostuje się niniejszém na 4. października 1850 liczba 18053.

Z c. k. prezydyum krajowego.

Wiédeń, 14. lutego. Dnia 15. lutego 1851 wyjdzie w c. k. nadwornéj i rządowéj drukarni w Wiédniu, i będzie rozesłany IX. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa z r. 1851, a to tak w niemieckim języku osobno, jak też we wszystkich *dziewięciu* podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 32. Dekret ministeryum handlu, przemysłowości i budowli publicznych z 3go stycznia 1851, którym się na mocy najwyższego postanowienia z 3. stycznia 1851 ogłaszają zasady dla powszechnego uregulowania uwolnienia od portoryi.

Nr. 33. Patent cesarski z 29. stycznia 1851, którym się zaprowadza akcyza od piwa dla lombardzko-weneckiego królestwa z tém postanowieniem, że dzień, w którym ten patent ma wejść w rzeczywistość, późniéj ogłoszony będzie.

Nr. 34. Rozporządzenie ministeryum wojny z dnia 1. lutego 1851, którem wydane są nowe przepisy o adoptowaniu i legitymacyi względem osób, należących do juryzdykcyi wojskowéj.

Z tym zeszytem będzie wydany *trzeci zeszyt dodatkowy* z r. 1851, który zawiera najuniżeńsze do Nru. 32. i Nru. 33. należące projekta.

Również dzisiaj 15go lutego 1851 wyjdzie tamże w czesko-, włosko- i słoweńsko-niemieckiém podwójném wydaniu, i będzie rozesłany LXXXVI. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa z roku 1850, który dnia 4. lipca 1850 tymczasowie tylko w niemieckim języku był wydany, i zawiera pod Nr. 258 cesarski patent z 28. czerwca 1850, którym dla koronnych krajów Austryi poniżéj i powyżéj Anizy, Salzburga, Styryi, Karyntyi, Krainy, Gorycyi i Gradyska z Istryą, dla Tryestu, Tyrolu i Foralbergu, dla Czech, Morawii, górnego i dolnego Szlązka wydaje się organiczna ustawa o sądownictwie, i postanawia, że się od dnia obwieszczenia do tego zastósować należy.

Następnie wyjdzie dzisiaj 15. lutego 1851 w kroacko-niemieckiém podwójném wydaniu, i będzie rozesłany III. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa z roku 1850, który dnia 8. stycznia 1850 wyszedł tymczasowie tylko w niemieckim języku, dnia 28. września 1850 w słoweńsko-niemieckiém, dnia 24. października 1850 w włosko-niemieckiém, dnia 2. grudnia 1850 w madjarsko-niemieckiém, a dnia 30. stycznia 1851 w czesko-niemieckiém podwójnym wydaniu.

Dalej wyjdzie dzisiaj dnia 15. lutego 1850 w czesko-niemieckiém podwójném wydaniu, i będzie rozesłany V. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa z r. 1850, który dnia 9. stycznia 1850 wyszedł tymczasowie tylko w języku niemieckim, dnia 15. maja 1850 w słoweńsko-niemieckiém, dnia 13. grudnia 1850 w włosko-niemieckiém, a dnia 24. stycznia 1851 w madjarsko-niemieckiém podwójném wydaniu.

Nakoniec wyjdzie również 15. lutego 1851 w włosko-niemieckiém podwójném wydaniu, i będzie rozesłany XI. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa z roku 1850, który dnia 20. stycznia 1850 tymczasowie wyszedł tylko w języku niemieckim i w czesko-niemieckiém podwójném wydaniu, a dnia 7. listopada 1850 w słoweńsko-niemieckiém podwójném wydaniu.

Przegląd treści o zawartych w III. zeszycie z roku 1850 pod Nr. 3, w V. zeszycie z roku 1850 pod Nr. 8, a w XI. zeszycie pod Nr. 18 cesarskich patentach z 30. grudnia 1849, dany już był swego czasu przy publikacyi wydania tych zeszytów w niemieckim języku osobno.

Oprócz tego będzie również dzisiaj 15. lutego 1851 wydane i rozesłane podwójne repertoryum do niemieckiego pojedyńczego wydania trzeciego i czwartego kwartału upłynionego roku 1850 powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, z których pierwsze zawiera spis chronologiczny, a drugie uporządkowany według rozmaitych gałęzi administracyi państwa (ministeryów) przegląd treści. — Nakoniec również do niemieckiego pojedyńczego wydania roku 1850 dziennika ustaw państwa będzie wydane i rozesłane także trzecie repertoryum, zawierające alfabetyczny spis ustaw i rozporządzeń, które w wydanych w całym upłynionym roku 1850 CLXV. zeszytach dziennika ustaw państwa. Razem z tém będą także wydane i rozesłane należące do tego kartki tytułowe wraz z instrukcyą dla introligatora.

Sprawy krajowe.

(Raport o zarazie na bydło.)

Lwów, 17. lutego. Odnośnie do dawniejszych doniesień naszych miło nam podać do wiadomości publicznéj, że według raportów nadesłanych w pierwszéj połowie bieżącego miesiąca o zarazie na bydło, w wspomnionym przeciągu czasu nie tylko nie wydarzył się żaden nowy przypadek wybuchu zarazy, lecz że zaraza ta w cyrkułach i miejscach dawniéj nią dotkniętych, już tak znacznie się zmniejszyła, że obecnie obwody Bocheński, Sandecki i Złoczowski liczą tylko po jedném miejscu zarazą dotkniętém, a nawet i w tych trzech miejscach według ostatnich raportów pozostało tylko pięć sztuk bydła w stanie choroby.

(Kongres cłowy.)

Wiédeń, 15. lutego. Dzisiejsze posiedzenie otworzono dyskusyą nad oddziałem taryfy *„o maszynach"*, w którym projekt taryfy postanowił cło od *ciężkich maszyn* 7 złr. 30 kr. za przywóz, a 2 kr. za wywóz; *od niewymienionych po szczególe* 15 złr. za przywóz, a 5 kr. za wywóz. Na podany w téj mierze przez komisyę nowy wniosek zgodziło się jednak zgromadzenie na to, aby od kotłów parowych i blaszanych naczyń do wody postanowić cło 5 złr., od motorów i transmisyi 7 złr. 30 kr. od właściwych maszyn do roboty 3 złr. za przywóz.

Następujące pozycye, to jest cła wchodowe i wywozowe od *matematycznych, muzycznych i optycznych instrumentów*, od *przyrządzonych towarów lekarskich*, *produktów chemicznych i towarów farbiarskich*, od *ołówków, octu, świéc i mydła*, nakoniec od *pachnideł (parfumerie) i zapałek* przyjęto prawie bez dyskusyi według pozycyi projektu. Tylko względem *świéc stearynowych* postanowiono na wniosek pp. deputowanych Norzi i Szabel podwyższenie pozycyi projektowéj z 2 złr. 30 kr. na 4 złr. za przywóz.

Na przyszłéj sesyi dnia 17. b. m. będą się toczyć obrady nad oddziałami taryfy względem *przedmiotów literatury i sztuki*, równie jak nad cłami tranzytowemi i nad przepisami o potrącaniu Tara.

(Podatek konsumcyjny w prowincyach lom. wen.)

Wiédeń, 14. lutego. Dla jednostajności w systemie podatków postanowiono i potwierdzono najwyższym dekretem zaprowadzenie podatku konsumcyjnego w prowincyach lombardzko-weneckich, w których ten podatek dotychczas nie był zaprowadzony. Ponieważ piwo nie jest tak zwanym artykułem pierwszéj potrzeby, przeto wymiar podatku od niego postanowiono taki sam, jak w innych prowincyach. Od wiadra piwa pobiéra się w niższéj Austryi przy produkcyi na wsi akcyza 45 kr. m. k.; przy produkcyi i przywozie do miejsc zamkniętych IIgiej klasy 1 złr. 8 kr., do takich miejsc Iszéj klasy 1 złr. 30 kr. m. k. Taki sam system podatku będzie rozciągnięty także na Włochy; tam nastąpi obliczenie według metrycznego cetnara, który 60 wiedeńskim funtom się równa.

Hyszpania.

(Wiadomości bieżące z Madrytu.)

Madryt, 5. lutego. Infant don Henri, brat Króla Franciszka d'Assises ma powrócić do Hyszpanii i zamieszkać w Valladolid. Jest to grzeczność, którą nowe ministeryum robi królowi.

— Dziennik *La Epoca* donosi jako pogłoskę, że w skutek utworzenia nowego gabinetu, ma być zarząd pałacu oddany królowi.

Ministeryum zdecydowało po dojrzałéj rozwadze, ażeby sąd przysięgłych zaprowadzony ustawą o prasie z r. 1848 był przywrócony nową ustawą. Trybunał ten ma być mianowany przez biura prezydentury obydwóch izb, które wybierają 300 przysięgłych między wyborcami mianującymi deputowanych. Zdaje się, że uchwała ta wywoła dosyć silną opozycyę w izbie deputowanych.

Anglia.

(Posiedzenie izby niższéj z 11. lutego.)

Londyn, 11. lutego. Na posiedzeniu *izby niższéj* wszczęto dyskusyę nad wnioskiem p. Russell względem *tytułów duchownych.* P. Reynolds upatrywał w tém ścieśnienie praw katolików angielskich a szczególnie irlandzkich, które ustawą z 1829 roku są zaręczone. — Jeneralny prokurator państwa starał się wniosek do ustawy w następujący sposób objaśnić: Obraza zależy w zaprowadzeniu buli, na mocy któréj pewne osoby upoważnione są w Anglii przyjmować tytuły biskupów z prawami terytoryalnemi. Zdrowa polityczna zasada nakazuje przeciw istnącéj chorobie nieużywać większych środków, jak tylko te, które do uleczenia są potrzebne. Mianowicie wyświécił, że o biskupach *in partibus* nie może być mowa, że tu idzie raczéj o kwestye bardzo materyalne, gdyż ci apostolscy wikaryusze mieliby władzę dysponować w taki sposób legatami, jaki w znaczeniu dawców nie istniał. Dla tego bil rozciąga „akt Roman-Catholic-Relief", zasądzający karę 100 funtów sztr. za przywłaszczenie tytułu istniejącego biskupstwa, także na to, że wzięty z jakowego okręgu lub miejsca Wielkiéj Brytanii tytuł, nie może być przez apostolską stolicę nadany, następnie unieważnia każdy akt, który się na tém opiera, a nakoniec oświadczył, że każda opierająca się na tém darowizna jest nieważna i przypada koronie, która wtedy słusznie może nią podług swéj woli dysponować. Niestósowném zdaje się być dalsze rozszérzanie téj ustawy na przypadki, które wcale niezachodzą, albo pod istnące ustawy są podciągnięte, lub też należą do duchownego zakresu, do którego ustawodawstwo nie powinno się mieszać, lecz owszem powinno zaufać zdrowemu rozsądkowi ludu, który w takich przypadkach sam znajdzie prawdziwą drogę.

Lord *Asley* starał się okazać, że takie tytuły są niepotrzebne, poczém przytoczył oświadczenie samego dra. Wisemann, że dążeniem hierarchyi jest uzyskać władzę synodalną, co się prawom korony i swobodom ludu sprzeciwia. W taki sposób byliby katolicy świeccy w Anglii poraz piérwszy pod prawo kanoniczne poddani, (tu odczytał niektóre miejsca). W końcu przestrzegał mowca przed skutkami rzymskiego postępowania, od których się obawia, aby wielkich zamieszek między duchowieństwem i świeckimi niewywołały. — *Grattan* i M. *Culloch* mówili przeciw projektowi. *Page Wood* zaprzeczał, że się bigoterya w ten spór miesza; domaganie się ludu jest całkiem słuszne i sprawiedliwe. Z wielkim zapałem mówił przeciw tym angielskim księżom, którzy lubo w duszy po rzymsku myślą, jednak nieprzestawają administrować ambony anglikańskiéj, ani pobierać emolumentów angielskiego kościoła. Sir G. *Grey* rzekł, że widoczna jest, iż rząd trzyma się odpornie; następnie jasno jest, że przyczyną tego bilu było bezprawne postępowanie itd., poczém odpowiedział na owe trzy przeciw rządowi wymierzone oskarzenia, to jest najprzód, że prałatom katolickim nadano niektóre tytuły honorowe, jak np. „Wasza Wielebność," powtóre, że do nich przemawiano tytułami, które ustawą są zakazane, a nakoniec, że któryś z członków gabinetu wiedział już wpoprzód o planach rzymskiego kościoła. Co do piérwszego punktu rzekł: ani go zaprzeczam, ani też spowodu jego staram się uniewinnić. Drugi zaprzeczam, a list pana d'Israeli, w którym on coś podobnego utrzymuje, jest pełen błędów. Co się tyczy trzeciego punktu, odwołuje się na wyraźne oświadczenie lorda Minto; list pana Hamilton jest wprawdzie rzeczywisty, ale mowca może zapewnić powtórnie, że rząd aż do czasu wyjścia buli, niewidział nic o zamiarze rzymskiéj stolicy zaprowadzenia hierarchyi w Anglii. — Na propozycyę pana *Howard* odroczono znowu debatę. — Mocyę pana *Ansley*, aby zniesiono ustawę na pewne kary, które rzymsko-katoliccy poddani składać muszą królowéj, odrzucono 175 głosami przeciw 35.

(Rozprawy w parlamencie.)

Londyn, 12. lutego. Na wczorajszém posiedzeniu *izby wyższéj* wniósł lord Abinger protestacyę mieszkańców hrabstwa Surray przeciw „nadużyciom papiezkim." Szlachetny lord jest tego zdania, że rząd powinien zaprowadzić ustawy istniejące nim zaproponuje parlamentowi nowe środki. Kilka innych członków izby przedłożyło podobne petycye, poczém zamknięto posiedzenie.

Na posiedzeniu *izby niższéj*, oznajmił wczoraj Sir *Holl* zgromadzeniu, że w przyszły piątek interpelować będzie gabinet, czyli w ciągu téj sesyi przedłoży bil zakazujący zaprowadzenie obrzędów rzymsko-katolickich w obrządek anglikański.

Sir *Wolmsley* zapytał lorda John Russell, czyli jest zamiarem rządu przedłożyć parlamentowi projekt względem rozszerzenia prawa do głosowania, albo czyli przynajmniéj nie zamyśla wypełnić niektóre luki w akcie reformy z roku 1832.

Lord John *Russell* odpowiedział, że rząd o rozszerzeniu prawa głosowania niemyśli, a co do zmian statutu z r. 1832 oświadczył, że je zaproponuje skoro uzna ich potrzebę. (Śmiech i szemranie.) — D'*Izraeli* zabrał potém głos co do ustępu mowy od tronu, w którym jest mowa o stanie ludności wiejskiéj w połączonych królestwach. Mowa jego była dokładnym panegirykiem systemu prohibicyjnego. — Przywódzca partyi cła prohibicyjnego nie zażądał jednak powrotu do tego systemu; uznał zamożność kraju i żądał tylko, aby rolnictwo uczyniono zdolnem do wytrzymania obcéj konkurencyi a to przez zmniejszenie uciążliwych podatków. Kanclerz odpowiedział panu D'Izraeli bardzo świetną mową. Wyłożył mianowicie, że podatki ciążące na rolnictwie nigdy nie były tak mierne jak w obecnéj chwili, i jeżeli położenie właścicieli i dzierzawców jest nieco przykre, to stan robotników wiejskich znacznie się polepszył. Po téj odpowiedzi kanclerza odroczono na dziś debatę nad mocyą pana Disraeli.

Dziennik *Sun* donosi, że lord Palmerston przez lorda Canning, angielskiego ambasadora w Konstantynopolu otrzymał urzędowe doniesienie tureckiego ministra spraw zagranicznych uwiadamiające o blokadzie portów wyspy Samos przez flotę turecką. *(B. Z.)*

Francya.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 13. lutego, 8 god. wieczór. Biuro izby prawodawczej zostanie to samo; wiceprezydentów i sekretarzów obrano powtórnie. Dzisiaj dyskutowano nad żądanemi kredytami dopełniającemi z roku 1850 i 1851 i przyzwolono je większością głosów. Jutro wystąpia w izbie przeciw administracyi ministra Fould co do nieupoważnionego wydatku 63 milionów franków. — Mimo wczorajszego oświadczenia w *Monitorze* otwiéra dzisiaj dziennik *Pays* subskrypcyę narodową i wymienia sześć miejsc, gdzie będą przyjmowane składki.

(Dyskusye w izbie prawodawczéj d. 11. lut.)

Paryż, 11. lutego. Zgromadzenie narodowe uspokoiło się już zupełnie po wczorajszém wzburzeniu, a że z porządku dziennego przypadły same tylko przedmioty bez wszelkiego interesu politycznego, przeto przy otwarciu posiedzenia były miejsca prawie zupełnie próżne. Kilka ustaw znaczenia podrzędnego załatwiono spiesznie i bez dyskusyi. Dłuższa debata wszczęła się nad wnioskiem deputowanych Lopes Dubec i Favreau, według którego przyzwolony przez rząd prowizoryczny przy emancypacyi niewolników w r. 1848 trzyletni termin dla Francuzów mieszkających za granicą i posiadających niewolników, ma być rozciągnięty na lat 10. Różne wnioski deputowanych Bissette, Schölcher itd. względem skrócenia tego czasu zostały odrzucone.

(Wiadomości bieżące z Paryża z d. 11. lutego.

Paryż, 11. lutego. Wczoraj wieczór było zwykłe zebranie poniedziałkowe w Elysée; cały korpus dyplomatyczny był obecny, a prezydent bardzo był kontent z udziału, który mu okazywali reprezentanci obcych mocarstw względem jego klęski w zgromadzeniu.

— Cesarz Rosyi kupił szpadę Napoleona, którą nosił w bitwie pod Marengo za 50,000 rubli.

— Odrzucenie dotacyi na wczorajszém posiedzeniu zgromadzenia narodowego nie wywarło żadnego wpływu na giełdę; 5% renta utrzymała się podczas całéj giełdy. Należy tu jednak uwzględnić tę okoliczność, że już od dni kilku spodziewano się tego rezultatu.

— *Monitor* dzisiejszy ogłasza następującą zmianę w organizacyi armii paryzkiéj: „Na mocy dekretu z d. 8. lipca 1848 w Paryżu połączone i odtąd zatrzymane wojska doznają niejakich zmian pod względem dowództwa. Zamiast podziału na dwie dywizye, z których jedna była trzy razy tak silna jak druga i na brygady, niemniej nierówne, będą tworzyć na przyszłość trzy prawie równe dywizye i takie same brygady. Ta zmiana, która ile możności zbliża się do systemu dywizyi, téj podstawy organizacyi armii i jest bardzo korzystna, odbędzie się bez ruchu wojsk, bez zmiany miejsca i jedynie za pomocą modyfikacyi w komendach. Dowództwo nad temi dywizyami będzie w następujący sposób podzielone: 1sza dywizya pod jenerałem Carrelet, który będzie oraz dowodzić piérwszym okręgiem wojskowym. 2ga pod jenerałem Guillabert. 3cia pod jenerałem Levasseur.

(Wiadomości bieżące z Paryża z 12. lutego.)

Paryż, 12. lutego. Politycznem zdarzeniem dnia dzisiejszego jest rekonstytuowanie biura w zgromadzeniu narodowém. W rozmaitych zgromadzeniach frakcyi większości uchwalono po wielorakich debatach zatrzymać teraźniejsze biuro, jakoż pana Dupin wybrano większością 371 głosów znowu prezydującym izby. Wyjąwszy jednego wice-prezydenta p. Benoit d'Azy i sekretarza p. Heekeren wybrano znowu wszystkich innych członków biura.

Jedyne polityczne znaczenie, jakie mogą mieć te wybory, byłoby przywrócenie dawnej większości. Lecz scysya w ostatnich czasach była tak wielka, że trudno uwierzyć w szczere i trwałe pojednanie. Owszem nowe nadchodzą kwestye, które znowu rozdwoją większość, a jedną z piérwszych jest powołanie do Francyi książąt familii królewskiéj z wygnania. Do odrzucenia tego wniosku pana Creton znajdzie partya Bonapartystów pomoc u legitymistów i członków góry. Będzie to znowu koalicya lecz tą razą składająca się z innych żywiołów.

W teraźniejszym składzie rzeczy może zresztą każda większość być tylko rezultatem koalicyi, ponieważ partya porządku złożona jest z żywiołów zbyt różnorodnych. — Pan Leo de Laborde, n. p. z panami Chambolle i Persigny dziwną większość tworzy w związku z p. Mathieu de la Drome i z jenerałem Cavaignac.

Ciągle krążą pogłoski o ministeryum Lamartine. Niepotrzeba dodawać, że te pogłoski zupełnie są bezzasadne. *(Ind.)*

Niemce.

(Oficerowie kurhescy za rozporządzeniami wrześniowemi.)

Kassel, 11. lutego. Jak słychać, wszyscy oficerowie kurhescy oświadczyli, że chcą wykonać wszystkie do nich nadesłane rozkazy względem przeprowadzenia wrześniowego rozporządzenia. — Jenerał lejtnant Peucker opuści Kassel temi dniami dla udania się na inną posadę.

(Wiadomości z Rendsburga.)

Rendsburg. 11. lutego. Między układającemi się mocarstwy miała zajść ugoda, że podczas gdy ta twierdza częścią przez Niemców, częścią przez Duńczyków jest zajęta, niewolno żadnéj stronie w fortyfikacyach jéj jakiéj roboty albo zmiany przedsięwziąć. — Wyjąwszy oficerów, niewolno ani niemieckim ani duńskim żołnierzom przechodzić przez most prowadzący nad śluzą Eider koło przyczołka. — Hrabia Spannek odjechał na Hamburg do Kiel, zkąd przez Flensburg uda się do Kopenhagi.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 12. lutego.)

Metal. austr. 5% — $75^1/_8$; $4^1/_2$% $69^9/_{16}$. Akcye bank. 1106. Sard. $34^8/_8$. Hyszpańskie 3% — $33^1/_4$. Polskie 300 L. —.; 500 L. — $81^3/_4$.

Prusy.

(Depesza telegraficzna.)

Berlin. 15. lutego, 7. god. 25 minut wieczór. Na dzisiejszém posiedzeniu *izby piérwszéj* przeszła izba względem wniosku deputowanego *Armin* o Szlezwig-Holsztynie większością 71 głosów przeciw 41 do pojedynczego porządku dziennego.

W izbie drugiéj odrzucono poprawki deputowanych Schubert, Vincke i Fröhner względem ograniczenia podatku klasycznego i dochodowego, przyjęto zaś poprawkę deputowanego Richtsteigs względem możliwości zniżenia pozycyi podatków począwszy od r. 1856, większością 153 głosów lewéj strony przeciw 144 prawéj strony. *(Bres. Z.)*

(Wiadomości bieżące z Berlina.)

Berlin. 14. lutego. Na wczorajszem posiedzeniu izby drugiéj doszła dyskusya nad ustawą podatkową aż do §. 11.

Nowy ambasador saski p. *Könneritz*, doręczył przedwczoraj JM. królowi na prywatném posłuchaniu swój list wierzytelny. Przyjażny stosunek między dworem berlińskim a drezdeńskim zdaje się na ten sposób zupełnie być przywrócony.

Słychać, że jenerał Radowitz w tych dniach ma odjechać do Konstantynopolu w misyi dyplomatycznéj.

Narady w ministeryum państwa nad zasadami nowéj pruskiéj ustawy wyborowéj mają już być prawie ukończone. Ta ustawa wyborowa uwzględnia bardzo żywioły stanowe. *(Br. Z.)*

(Kurs giełdy berlińskiej z 14. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 5% — 106. Oblig. długu państwa $84^5/_8$. Akcye bank. $96^3/_4$. Polskie listy zastaw. 94. Polskie 500 L. — $81^5/_8$; 300. L. — $145^1/_4$. L. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $7^3/_4$. Austryackie banknoty $79^1/_6$.

Królestwo Polskie.

(Manifest cesarski.)

Warszawa, 10. lutego. My Mikołaj Piérwszy, z Bożéj łaski cesarz i samowładzca wszech Rosyi, itd. itd. itd.

Najukochańsza Synowica Nasza, Wielka księżna Katarzyna Michałówna, wstępuje w związek małżeński z młodszym synem Wielkiego księcia Meklemburg-Strelickiego. Wybór ten, błogosławiony przez Jéj rodzicielkę, najukochańszą bratowę Naszą, Wielką księżnę Helenę Pawłównę, był, ile Nam wiadomo, przyjęty i przez niezapomnianego ukochanego brata Naszego, teraz w Bogu spoczywającego Wielkiego księcia Michała Pawłowicza, na krótko przed Jego zawczesnym zgonem. Tém miléj dla Nas było oświadczyć i Nasze zupełne na ten związek zezwolenie, a teraz w dniu 21. stycznia, odbyły się w Soborze Naszego pałacu zimowego uroczyste zaręczyny najukochańszéj synowicy Naszéj z księciem Jérzym Meklenburgskim.

Obwieszczamy o tym radośnym dla rodziny Naszéj wypadku kochanym wiernym Naszym poddanym, by i oni wzięli w nim udział, z tém uczuciem niezachwianego, gorliwego przywiązania ku Nam i wszystkim członkom cesarskiego domu Naszego, którém zawsze przejęte sa ich serca.

Dan w Petersburgu, dnia 21go stycznia, roku od narodzenia Chrystusa Pana tysiąc ośmset pięćdziesiątego piérwszego, panowania zaś Naszego dwudziestego szóstego.

Na oryginale własną Jego cesarskiéj Mości ręką podpisano:

Mikołaj.

Rosya.

(Ukazy cesarskie.)

Warszawa, 10. lutego. Dzisiejsza Gazeta urzędowa ogłosiła następujące cesarskie ukazy:

1) Ze względu na ciągły nieporządek, jaki zachodzi przy odstawianiu rekrutów z gmin żydowskich, rozkazujemy, aby od dzisiejszego dnia, za każdego w oznaczonym terminie nieodstawionego rekruta, *oprócz następującego, jeszcze trzech ludzi, niemających niżéj lat dwudziestu z téj saméj żydowskiéj gminy zaciągnięto.*

2) Ze względu ciągłych zaległości w opłacanych przez żydowskie gminy podatkach, rozkazujemy od dzisiejszego dnia, aby z każdéj żydowskiéj gminy, która w ciągu bieżącego roku nie zapłaci zaległych podatków, za każde 2000 rubli śrebrnych, *jednego rekruta zaciągnięto.*

Turcya.

(Litogr. „Koresp. austr.“ o żądaniach Porty do Egiptu.)

Ostatnie wiadomości z Egiptu są nadzwyczaj ważne. Porta wydała kategoryczne do egipskiego rządu żądania i odmowną odebrała odpowiedź; wice-król nie chce się do nich zastósować, i zamiast zredukować swe wojsko, jak mu nakazano, na 20,000 ludzi, rozpisał nową rekrutacyę 40,000 wojska liniowego, a 15,000 dla marynarki. Miał nawet oświadczyć, że w potrzebnym razie odeprze przemocą to żądanie dywanu. Ztąd wielkie jest podobieństwo, że niezałatwiona dostatecznie od kilkunastu lat kwestya oryentalna nagle niespodzianą wojnę zapali.

Żądania, które dywan podał, są takiego rodzaju, że Egipt przez wypełnienie ich wystąpiłby z dotychczasowego swego stanowiska i musiałby uznać zwiérzchność Porty w takim rozmiarze i zakresie, w jakim dotychczas nie uznawał. Porta zażądała nietylko zupełnéj reformy w polityczném stanowisku i w systemie zbrojnéj siły Egiptu, lecz domaga się także prawa wchodzenia ściśle w wewnętrzną administracyę kraju. Dochody wice-króla będą zredukowane, a podatki terytoryalne o trzecią część teraźniejszéj kwoty zmniejszone, wojsko egipskie, jakeśmy nadmienili, ma być zredukowane na taką liczbę, która wcale niebędzie niebezpieczną, a flota albo całkiem zwiniętą albo do szczególnéj dyspozycyi Porty oddaną. Niepodpada żadnéj wątpliwości, że przez takie rozporządzenia doznałby wielkiéj zmiany postanowiony przez europejskie uchwały w roku 1840 stan Egiptu. Wtedy wystąpiły główne mocarstwa europejskie, oprócz Francyi, dla powstrzymania egipskiego wojska w zwycięzkim pochodzie i uratowania Turcyi od grożącego upadku. Wtedy Anglia, która z szczególniejszą gorliwością przykładała się do zawarcia traktatu lipcowego, popierała tylko o tyle tę sprawę, o ile to uważała za powinność ze względu na pożądane utrzymanie otomańskiego państwa i utrzymanie powszechnéj równowagi. Nie chodziło przytem o właściwe upokorzenie Egiptu i zupełne poddanie go pod panowanie tureckie. Ale teraz zmienił się ten stosunek, i zdaje się, że Anglia uznała ten moment za stósowny do przedsięwzięcia stanowczego środka i pobudzenia Porty do wstępnych kroków przeciw krajowi, który od jedenastu lat był spokojny.

Są przedmioty i wypadki, które nigdy nie wychodzą z pamięci spółczesnych, do tych należy ów znany toast, który jeneralny gubernator Indyi wschodnich wychylił zeszłego roku w poufnem kole na cześć przyszłego wylądowania angielskich wojsk w Egipcie. Takie napomknienia odsłaniają zawiązany troskliwie węzeł śmiałych planów, i rzucają poniekąd wielkie światło na wschodnio-indyjską politykę angielską. A prócz tego jest rzeczą niezawodną, że od kilku lat wielką wagę przybrał gościniec z Suez dla Anglii. Wyprawy kapitana Waghora przekonały, że komunikacya przez Suez jest najkorzystniejszą do przesyłania poczty zamorskiéj. Duch spekulacyi angielskiéj nie spoczął przeto, i jeden plan po drugim układano w Anglii, aby gościniec przez Suez zdobyć dla angielskiego interesu. — Ułożono najprzód projekt kanału, późniéj kolei żelaznéj, i zdaje się, że się przy tym ostatnim umyślnie zatrzymano, bo kolej żelazna łatwiéj wyłącza obcą konkurencyę i podaje sposobność w potrzebnym razie wysadzić także wojsko na podnóże góry Synai i na wybrzeża Czerwonego morza dla ochrony zbudowanéj angielskiemi pieniądzmi kolei żelaznéj. Prawda, że kolej żelazna wymaga urządzenia podwójnéj komunikacyi na morzu. Atoli właśnie to stanowi korzyść supremacyi angielskiéj na tamtejszych wodach; i nie masz żadnego mocarstwa w Europie, któreby z tak wielkim pożytkiem i z taką regularnością umiało korzystać z gościńca Suez, jak angielsko-oryentalny świat handlowy.

Teraźniejszy rządca Egiptu trzyma się tradycyonalnéj polityki jenialnego Mehmeda Ali, który się nigdy nie chciał zastósować do angielskiego wpływu i w każdéj sposobności przenosił pomoc i przyjaźń Francyi. Spółcześni pamiętają jeszcze, jak głębokie wstrząśnienie wywołał ten stosunek w roku 1840, gdyż tylko mądrość Ludwika Filipa i jego ministra Guizota tudzież roztropność izb francuskich uwolniła wtedy Europę od pustoszącéj wojny. Zachodzi więc teraz arcyważna kwestya, czyli Francya pochwyci znowu dawną swą politykę na wodach Śródziemnego morza, czyli téż ją porzuci. Był czas, w którym Thiers wyrzekł otwarcie na trybunie, że wpływ, który Francya wykonywa na wodach Śródziemnego morza, jest żywotnym punktem egzystencyi i wielkości Francyi. O postępowaniu innych mocarstw europejskich nie można nateraz dać dokładnego zdania, ale już teraz możemy to powiedzieć, że jak Egipt w roku 1840 miał bezsprzecznie niesłuszność, gdyż zamierzał do powiększenia się, i okazał nawet gotowość do obalenia państwa otomańskiego, tak teraz się ma rzecz przeciwnie; gdyż Egipt zamyśla się trzymać tylko biernie i odpornie, a Porta podaje żądania, które się uczynionym podówczas stypulacyom sprzeciwiają. Dla tego zwichnięcie prawnego punktu może wywoła tą razą nowe kombinacye w stanowisku mocarstw kontynentalnych.

I my uważamy utrzymanie Porty otomańskiéj i integralność jéj państwa za żywotny warunek europejskiego pokoju. Aczkolwiek głęboki polityk swego czasu Montesqieu już więcéj niż przed stem laty zapowiedział jako nieodzowny a nawet bliski upadek tureckiego państwa; aczkolwiek tylko skromne pokładamy zaufanie w reformy, które dywan zaprowadza w swym kraju, co się tyczy pomyślnego ich powodzenia, sądzimy jednak, że ten zaczepny krok przeciw Egiptowi mało się przyczyni do wzmocnienia i utrwalenia Porty, a może się nawet obróci w przeciwieństwo tego co zamierzono. *(Lit. kor. austr.)*

Wiadomości handlowe.

(Targ na woły we Lwowie.)

Lwów, 17. lutego. Spęd bydła rzeźnego na dzisiejszym targu liczył 165 wołów i 51 krów, których w 12 mniejszych lub większych stadach po 6 — 26 sztuk, a mianowicie z Stryja, Rozdołu, Bóbrki i Gródka na targowicę przypędzono. Z téj liczby sprzedano

— jak nam donoszą — na potrzebę miasta 96 wołów i 8 krów, i płacono za sztukę, mogącą ważyć 10 kamieni mięsa i kamień łoju, 102r.30k., sztuka zaś, którą szacowano na $15\frac{1}{4}$ kamieni mięsa i $1\frac{1}{2}$ kam. łoju, kosztowała 156r. w. w.

(Ceny targowe w obwodzie Stryjskim.)

Stryj, 16. lutego. Według doniesień handlowych z Bolechowa, Doliny, Kałusza, Stryja i Żydaczowa sprzedawano tamże na targach w piérwszych dwóch tygodniach bieżącego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 20r.—20r.—20r.—19r.—17r.; żyta 15r.—14r.50k.—15r.—15r.30k.—13r.; jęczmienia 11r.—14r.35k.—14r.—11r.—10r.; owsa 5r.—7r.30k.—5r.30k.—5r.52k.—4r.; hreczki 18r.—24r.—10r.—10r.—6r.40k.; kukurudzy 12r.—14r.—11r.—0—0; kartofli 5r.—5r.—4r.10k.—5r.—0. Cetnar siana po 1r.30k.—5r.—3r.45k.—2r.—2r. Sąg drzewa twardego sprzedawano po 11r.50k.—10r.40k.—30r.—12r.30k.—0, miękkiego po 8r.—8r.20k.—20r.—9r.—12r.30k. Funt mięsa wołowego kosztował 9k.—$8\frac{1}{2}$k.—9k.—9k.—$8\frac{1}{5}$k. i za garniec okowity płacono 3r.45k.—4r.10k.—3r.20k.—4r.15k.—2r.47k. w. w. Nasienia konicza i wełny nie było w handlu.

(Targ Wiedeński.)

Wiédeń, 12. lutego. Od 5. do 11. bieżącego miesiąca przypędzono na nasz targ 1908 sztuk bydła rzeźnego, a mianowicie 496 z Węgier, 538 z Galicyi i 874 z innych niemieckich prowincyi. Na placu sprzedano lub w miejscu pozostało 1616 sztuk, reszta 292 sztuk odeszło z powrotem. Jedna sztuka ważyła w przecięciu 400—900 funtów; cena za cetnar między 20r.—23r. m. k. Oprócz tego sprzedano 2115 cieląt, funt po 28—36k.; 1364 sztuk nierogacizny po 32—36k. za funt, i 300 owiec po 16—24k. za funt. Para jagniąt kosztowała 12—18r. w. w. Co do zboża sprzedano 654 meców pszenicy, w przecięciu po 9r.15k.; 158 m. żyta po 7r.9k.; 59 m. jęczmienia po 5r.54k.; 4416 m. owsa po 5r.21k. i 19 m. tureckiéj pszenicy po 7r.30k. Było także 3780 cetnarów siana na targowicy i płacono za cetnar 2r.42k.—5r.30k., nakoniec 135 stogów okłotów po 19r. do 26r.

Kurs lwowski.

Dnia 19. lutego.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	50	5	54
Dukat cesarski	„ „	5	53	5	57
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	16	10	19
Rubel śr. rosyjski	„ „	2	—	2	½
Talar pruski	„ „	1	52	1	53
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	29	1	30
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. .	„ „	90	10	90	33

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. lutego.

Hr. Karnicki Feliks, z Rogużna. — PP. Płocki Jan, z Krakowa. — Reszytełowicz Tymoteusz, z Obelnicy.— Garapich Władysław, z Cebrowa. — Antoniewicz Mikołaj, z Konczak.

Dnia 18. lutego.

Hr. Dunin Borkowski Edward i Hr. Dunin Borkowski Bolesław, c. k. starosta okręgowy, z Przemyśla. — Hr. Wodzicki Kazimiérz, Hr. Wodzicka Eleonora i Hr. Plater Antonina, z Hołhocza. — Baron Brückmann Wilhelm, z Wołoszczy. — PP. Barański Michał, z Radłowic. — Barański Karol, z Chłopczyc. — Bochdan Stanisław, z Zadworza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. lutego.

Hr. Starzeński Józef, do Mogielnicy. — Hr. Dzieduszycki Edward, do Izydorówki. — PP. Olszewski Tyburcyusz, do Bazaru. — Głogowski Artur, do Bojańca. — Udrycki Adolf, do Choronowa. — Załuski Franciszek, do Zameczka. — Bogdanowicz Maksymilian, do Przemiwułek. — Głogowski Gustaw, do Żółkwi. — Bocheński Aloizy, do Bóbrki. — Cieński Adolf, do Wybranówki. — Nowosielski Ludwik, do Zbory.

Dnia 18. lutego.

PP. Witkowski Teodor, do Soroki. — Sikorski Seweryn, do Manasterzec. — Marynowski Józef, do Zarzyc.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. lutego.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ''' ''''				
6 god. zr.	28 1 9	0°	+ 4°	zachodni	pochm.
2 god. pp.	28 1 4	+ 3°	— 1°	"	" ⊙
10 g. w.	28 1 1	— 0,5°		"	pogoda

Dnia 19. lutego o godz. 6. zrana — 2°.

T E A T R.

Dziś: kom. polska: „**Lwy i Lwicy.**“

W Piątek dnia 21. lutego (na dochód *Jana Nep. Nowakowskiego)* dana będzie po raz piérwszy komedya Benedyxa, dowolnie przystósowana przez autora „Reja z Nagłowic“ pod nazwiskiem „**Wujaszek całego świata,** czyli **Okropny bigos.**“ Poprzedzi komedya nowa w jednym akcie z francuskiego pp. Melesville i Leona Guillard p. n. „**Fabrykant zabawek.**“

Bronisława Nowakowska w obydwóch sztukach poleci się szanownéj publiczności. — Między piérwszą a drugą sztuką *Felicya Nowakowska*, uczennica p. Milana odegra na Fortepianie andante Talberga.

Zapowiedziana na dochód szpitalu małych dzieci, wystawa Telegrafu elektro-magnetycznego przeszłéj niedzieli na strzelnicy, zgromadziła bardzo liczną Publiczność z różnych stanów, bo przeszło 400 osób pospieszyło z udziałem tylekroć dowiedzionym, gdzie idzie o wsparcie instytutów naszych lub polepszenie losu biedniejszych. Pracą pana profesora Dra. *Weiser* urządzony aparat, przedstawił naocznie cały skład, tryb i sposób jakim rozum ludzki przesyłać może myśli i słowa w okamgnieniu przez wszystkie przestwory świata, a piękną wymową i wykładem popularnym odsłonił do przekonania każdego prawdy, na których opiéra się ten wielki wynalazek. Wprawdzie przy tak wielkim natłoku, i w salach nie umyślnie do nauki przyrządzonych, nie mogli wszyscy, a szczególnie ci, którzy w odległości za drugimi stali, korzystać dokładnie z objaśnień dawanych, ale zato tém większe powstało życzenie w zgromadzeniu, ażeby u nas powstać mogły publiczne lekcye popularne w przedmiotach chemii i fizyki, w którychby i mniéj usposobieni oswajać się mogli z tajemnicami nauk i osiągać wiadomości potąd tylko dla uczonych przechowywane. Z przyjemnością dowiadujemy się, że życzenie to wkrótce przy życzliwéj gorliwości Dyrektora techniki p. Reisingera i pp. Profesorów spełnione być może; nie omieszkamy o tém uprzedzić publiczność, a oraz z wdzięcznością donieść, że pan dr. Weiser przed wyjazdem swoim do Wiédnia dokąd z urzędu jest powołanym, jeszcze raz udzieli wystawy telegrafu swego na korzyść którego z naszych instytutów. Przysługa pana Doktora zostanie w wdzięcznéj pamięci, za którego pośrednictwem téj niedzieli łaskawa Publiczność wniosła 180 zr. m. k. wsparcia dla biédnych dzieci w szpitalu.

Donosząc w roku zeszłym pod dniem 22. listopada w Nr. 270 Gaz. lwow. o składce Sokalskiéj na Kraków zebranéj z fantowéj loteryi, zaszła pomyłka co do oznaczenia kwoty, którę teraz z rachunku w aktach złożonego poprawiamy:

„Zebrano fantów do loteryi sztuk 204 do sprzedaży,
przy loteryi sztuk 26.

Losów na loteryę po 30 kr. m. k. rozsprzedano razem 833; z których, gdy p. Włodzimiérz hr. Dzieduszycki za dwa losy dał 100 zr. m. k. a p. Adolf Friedberg za kupne losy á 2 zr. m. k. nad należytość, zebrano . . . . 517 zr. 30 kr.
z sprzedaży 26 fantów uzbierano . . . . . . 110 zr. 30 kr.
prócz tego dała panna Celina Obniska zamiast fantu 5 zr. —
a p. Wanda hr. Polityło podobnież . . . . . . 5 zr. —

Cały dochód wynosi . 638 zr. m. k.

który uczestnicy loteryi, w połowie na pogorzelców Krakowskich, zaś w drugiéj połowie na odbudowanie kościołów XX. Dominikanów i Franciszkanów przeznaczyli. — Sokal, dnia 26. listopada 1850. — *Michalina Nowakowska m. p.*“

Suma ta wraz z darem 100 zr. m. k. gminy Sokalskiéj i 12 zr. 35 kr. m. k., które łac. dziekan Bełski, ksiądz Franciszek Hołub złożył, odesłaną została pod d. 31. stycznia b. r. przez urząd obwodowy Żółkiewski do c. k. Gubernialnéj komisyi w Krakowie.

W poniedziałek przedstawiano na scenie polskiéj sztukę: *Sznurek Pereł*, a publiczność, jak na czas karnawałowy dosyć licznie zebrana wdzięcznie ją przyjęła, równie dla treści i przyzwoitéj osnowy, jak téż niemniéj dla pięknéj gry aktorów. Osobliwie odniósł pochwały i oklaski p. *Skwarczyński* w roli Jana Jurgi, iż umiał wyrazić i utrzymać z całą prawdą przeistoczenia uczuć i zasad w troistem położeniu jego stanu jako sługi, wojskowego i pana, bez ubliżenia charakterowi osobistości w Jurgu wydatnéj. Tém utrzymaniem statku charakteru związał odstępy lat wielu między zawiązkiem a końcem powieści w misterną jedność osnowy, i już w piérwszych scenach, kiedy przyrodzoną w sobie złośliwość, własną nad sobą mocą kruszy, przygotował zręcznością gry swojéj umysły, że przy schyłku dni życia godnie utrzyma charakter pana, kiedy teraz jako sługa z taką godnością nad namiętnościami panował. Odegranie téż scen tych, z uniesieniem było przyjęte, i artysta dwakroć został wywołany.

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowéj.